
Aika 02.09.2026, klo 17:00

Paikka Viirikukko, kokoushuone Iso-Hollo, Tiilijärventie 7 F, 15870 Hollola

Käsiteltävät asiat

§ 32 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 33 Pöytäkirjan tarkastus

§ 34 Asialistan hyväksyminen

§ 35 Lausunnon antaminen vesilain mukaisessa lupa-asiassa, Manskivi Oy, vesialueen ruoppauksen pysyttäminen Laitialanselällä, Hollola

§ 36 Ilmoitusasiat

§ 37 Ajankohtaiset asiat

Osallistujat

Minna Kauhanen, puheenjohtaja
Mikko Niipala, 1. varapuheenjohtaja
Iina Tuukkala, sihteeri
Kari Aaltonen
Saga Jantunen-Tillgren
Tommi Nurminen
Mika Lampola, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja
Pekka Laitinen
Sameli Männistö

§ 32

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Laitinen kehityspäällikkö, Sameli Männistö ympäristösihteeri

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 33

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Laitinen kehityspäällikkö, Sameli Männistö ympäristösihteeri

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Saga Jantunen-Tillgren ja Tommi Nurminen.

§ 34

Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 132 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön § 133 mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Laitinen kehityspäällikkö, Sameli Männistö ympäristösihteeri

Valvontajaosto hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

§ 35

Lausunnon antaminen vesilain mukaisessa lupa-asiassa, Manskivi Oy, vesialueen ruoppauksen pysyttäminen Laitialanselällä, Hollola

HOLDno-2026-640

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Pihlaja-Kuhna, ympäristötarkastaja, mari.pihlaja-kuhna@hollola.fi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Hollolan kunnan, ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaavoitusviranomaisen lausuntoa Manskivi Oy:n vesilain mukaisesta hakemuksesta. Lausuntoa pyydetään 17.9.2026 mennessä.

Hakemuksen sisältö

Manskivi Oy hakee vesilain mukaista lupaa ruoppauksen pysyttämiseen Laitialanselällä Vesijärvellä. Ruoppaustoimenpiteitä on toteutettu syystalvikaudella 2023 ja talvella 2024–2025 kiinteistön 98-416-1-165 edustalla. Ruoppauksista on tehty ennen ruoppauksia ruoppausilmoitukset Hämeen ELY-keskukseen. Syystalven 2023 ruoppauksesta on ilmoitettu pinta-alaksi 850 m², massamääräksi 450 m³ ja ruoppaussyvyudeksi 50 cm. Talven 2024-2025 ruoppauksesta on ilmoitettu pinta-alaksi 1000 m², massamääräksi 499 m³ ja ruoppaussyvyudeksi 30 cm.

Ruoppauksien valvonnassa Hämeen ELY-keskuksessa on huomattu, että ruopattavat pinta-alat ja massamäärät ovat olleet merkittävästi ilmoitettuja suurempia ja toiminnanharjoittajaa on kehoitettu hakemaan ruoppauksien pysyttämislle jälkikäteen vesilain mukaista lupaa. Vesilain mukaan yli 500 m² massamäärän ylittävä ruoppaus tarvitsee vesilain mukaisen luvan.

ELY-keskuksen edustajat ovat arvioineet toteutuneiden ruoppauksien koot seuraavasti;

- Ruoppaus nro 1(HAMELY/2111/2023): arvio poistettua vesikasvillisuutta oli 1,5 ha eli 18 kertaa ilmoitettua suurempi. Ilmoitetulla 0.5 m syvyydellä massojen määrä olisi 7500 m³ ja 30 cm ruoppaussyvyydellä 4500m³.

- Ruoppaus nro 2(HAMELY/2809/2024): noin 15 000 m² eli 15 kertaa ilmoitettua suurempi. Ilmoitetulla ruoppaussyvyydellä 0,5 m massojen määrä 1,5 ha ruoppauksesta olisi 7 500 m³, 30 cm ruoppaussyvyydellä 4 500 m³.

Näiden lisäksi valvonta-asiakirjoista selviää, että edellä mainittujen ruoppausalueiden välissä, Pukkisaaren pohjoispuolella, on myös kolmas ruopattu alue (syksyllä 2023), mutta jonka ruoppauksen koon ei välttämättä arvioitu ylittävän ilmoitettua eikä siihen kehoitettu hakemaan vesilain mukaista lupaa. Tästä ruoppauksesta oli myös tehty ruoppausilmoitus.

Vesilain mukaista lupaa haetaan seuraavasti:

- ruoppaustoiminta nro 1, joka tehty syystalvella 2023, noin 1,27 ha alueelta ja ruoppaus syvyydellä 50 cm. Luvassa haettava ruoppausmassan määrä on noin 6350 m³.

- ruoppaustoiminta nro 2, joka tehty talvella 2024-2025, noin 1,43 ha alueelta ja ruoppaus syvyydellä 30 cm. Luvassa haettava ruoppausmassan määrä on noin 4300 m³.

Hakemuksen mukaan ruoppauksien tavoitteena on ollut maisemanhoito/ maisemointi. Alueella ei ole hakemuksen mukaan uimarantaa tai muuta käyttöä. Luvanhakijan käsityksen mukaan ruovikon poisto parantaisi myös vesistön tilaa. Vuoden 2023 ruoppausmassoilla täytettiin ojanuomaa valtaojan / puron putkituksen yhteydessä. Talven 2024/2025 ruoppausmassat on läjitetty samalla kiinteistöllä sijaitsevalle vanhalle soranottoalueelle. Nämä massat on tarkoitus levittää kiinteistön pelloille syksyllä 2026. Ruoppaus- ja läjityspaikat on esitetty hakemuksessa.

Hakemuksessa ja sen liitteissä on esitetty tietoja hankealueen ominaisuuksista, kaavatilanteesta ja vaikutuksista ympäristöön. Hakemuksen mukaan ruoppauksien vaikutukset pintavesiin on arvioitu koko järven kannalta pieniksi ja samentumisen haitan olevan väliaikaista.

Hakija esittää, että hankkeella ei ole todettu olleen menetyksiä alueen vesiosakaskunnalle, yleiselle tai yksityiselle edulle, rantojen käytölle, tai luontoympäristölle tai maankäytön suunnitellulle.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä 11.08.2026 – 17.09.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla: <https://ytietopalvelu.lv.v.fi/fi-FI/asia/3341703>.

Huomioita hakemuksesta

Hakemuksen tiedot ovat paikoin puutteellisia ja jopa virheellisiä.

Kaava-asiat

Liitteessä, jossa esitetään Laitialan rantakaavan tiedot, ei ole koko alueen kattavaa kaavakarttakuvaa. Se on kuitenkin nähtävissä esimerkiksi Hollolan kunnan julkisessa karttapalvelussa. Kaavassa ruoppausalueet rajautuvat enimmäkseen M – eli maa- ja metsätalousalueisiin. Ranta-alueelle ei ole annettu mitään erityisiä määräyksiä. Vesijärven rantayleiskaavan merkinnät ovat yhdenmukaiset Laitialan rantakaavan kanssa. Ruoppausalueiden väliin jäävällä Pykälistönmäellä on vireillä ranta- asemakaavan muutos.

Alueen luontotieto ja ruoppauksien vaikutukset luontoarvoihin

Hakemusasiakirjoissa ruoppausalueilta ei esitetä mitään paikallista luontotietoa ennen ruoppausta. Ilmakuvien perusteella ruoppausalueilla on ollut runsaasti vesikasvillisuutta ennen ruoppausta. Ruoppauksien seurauksena vesikasvillisuutta on poistettu isoilta alueilta. Alueelta on olemassa vanhoja havaintoja esimerkiksi viitasammakosta, lummelampikorennosta ja täplälampikorennosta (laji.fi viranomaisportaali), jotka ovat tiukasti suojeltuja lajeja.

Ruoppausalueiden väliin jäävällä Pykälistönmäellä on vireillä ranta- asemakaavan muutos, jonka yhteydessä kaavoitettavalta alueelta on teetetty luontoselvitys. Siinä ei kuitenkaan ole selvitetty eliöitä lajilleen, mutta todetaan, että ruoppausalueiden väliin jäävä kosteikkoalue on potentiaalinen elinympäristö viitasammakolle ja sudenkorennoille. Julkisesti saatavilla olevista ilmakuvista pystyy toteamaan, että ruoppauksien aiheuttamaa veden samentumista on aiheutunut myös tähän ruoppausalueiden väliin jäävään Pykälistönmäen kosteikkoon.

Koska ruoppaukset on toteutettu paljon ilmoitettua suurempina ja ajantasaista tietoa luontoarvoista ei ole ollut, on vaikea arvioida, miten paljon hankkeilla on ollut haitallisia vaikutuksia alueen luontoarvoihin ja mahdollisiin suojeltaviin lajeihin.

Ruoppausalueet jäävät Kutajärven Natura-alueeseen kuuluvien Lahdenpohjan, Teräväiset ja Kailanpohja -alueiden väliin. Väliin jäävillä alueilla olisi myös tärkeä säilyttää vesikasvillisuutta linnustollisia arvoja tukemassa.

Alueen vedenlaatu ja ruoppauksien vaikutukset siihen

Ruoppausalueen lähellä on Laitialanselän tarkkailupiste, joka on osa Vesijärven vedenlaadun yhteistarkkailun täydentävää seurantaa. Sitä ei kuitenkaan tarkkaile Hollolan kunta, kuten hakemuksessa esitetään, vaan tarkkailu toteutetaan Vesijärvisäätiön järjestämänä.

Laitialanselällä tehdään velvoitetarkkailua täydentävää vesinäytteenottoa maalisi-, kesä- ja elokuussa. Näytepiste sijaitsee Laitialanselän ulapan keskiosan syvimmissä kohdassa, jossa kokonaissyvyys on 18 metriä. Tarkkailun tulokset esitetään vuosittain Vesijärven tila -raportissa. Viimeisin raportti esittää tulokset vuodelta 2025.

Laitialanselän tila on arvioitu suurten vähähumuksisten järvien ekologisen tilan luokkarajojen mukaan kokonaisuutena tyydyttäväksi. Päälysveden typpi- ja fosforipitoisuudet sekä klorofylli ja kasviplankton ilmentävät lievää rehevyyttä, eikä niissä ole selvää muutossuuntaa. Veden kirkkaudesta kertovassa näkösyvyydessä on ollut lievää laskua. Suurimmat ongelmat veden laadussa näkyvät syvänteellä pohjanläheisessä vedessä. Syvännealueella happitilanne on lopputalvella pohjan lähellä huono, erityisesti vuosina 2022–2025. Täysin hapetonta ei talvella kuitenkaan ole ollut. Elokuussa pohjanläheinen vesikerros on ollut viime vuosina hapeton jo pidemmän aikaa. Heikossa happitilanteessa ravinteita voi vapautua vesipatsaaseen pohjasedimentistä. Elokuun lopulla pitoisuudet kohoavatkin selvästi päälysveteen verrattuna (typpi- ja fosfori- ja rautapitoisuus). Lopputalvella, jolloin tilanne ei ole ollut täysin hapeton, fosfori- ja rautapitoisuudet eivät ole nousseet yhtä paljon kuin elokuussa, mutta lopputalven fosforipitoisuus on ollut aiempaa korkeampi vuosina 2022–2025. Maaliskuussa 2023, 2024 ja 2025 sameus ja typpipitoisuus pohjan lähellä kohosivat mittausjakson suurimpiin lukemiin. Tyyppistä suurin osa oli nitraattityyppiä, eikä ammoniumtyyppiä, joka usein kohoaa hapettomuuden seurauksena.

Koska ruoppaukset ovat tapahtuneet isoilla alueilla peräkkäisinä vuosina ja rantaviivasta on poistettu kasvillisuus täysin jopa 30 metrin levyiseltä ranta-alueelta, voidaan arvioida, että ruoppaukset ovat vaikuttaneet merkittävästi alueen vedenlaatuun heikentävästi. Ruoppauksista on aiheutunut veden pitkäkestoista samentumista, jota on nähtävissä useissa julkisesti saatavilla olevissa ilmakuvissa.

Rantakasvillisuudella on suurta merkitystä ranta-alueen mahdollisten valumien hallinnassa, rannan sedimentin sitomisessa ja alueen eliöstön elinympäristönä.

Alueen pohjavesitiedot

Ruoppausalueet eivät sijaitse pohjavesialueella, mutta ruoppausmassoja on hakemuksen ja valvonta-asiakirjojen mukaan läjitetty Manskiven 1 luokan pohjavesialueella olevalle vanhalle sora- ja kiviluokan pohjalle. Hakemuksen mukaan Hollolan kunta tarkkailee pohjavesialuetta.

Tarkennuksena todettakoon, että Hollolan kunta ei tarkkaile koko pohjavesialuetta ja sora- ja kiviluokan pohjaveden tarkkailuputkesta ja sen vedenlaadusta ei ole

kunnalla ajantasaista tietoa. Pohjavesialueella, noin 20 m päässä Vesijärven Lahdenpohjan rannasta on Laitialan pieni vedenottamo ja käsittelylaitos, jonka omistaa Hollolan vesihuoltolaitos. Käytöstä huolehtii Lahti Aqua. Viranomaisnäytteet otetaan kerran vuodessa vedenottamolta ja alueen vesihuoltoverkostosta, lisäksi otetaan omavalvonnan näytteitä. Vedenottamalla on pitkään ollut ongelmia rauta- ja mangaanipitoisuuksien vuoksi. Syyksi on arveltu mm. maaperän huonoa happipitoisuutta ja rehevöityneen vesistön läheisyyttä.

Ruoppausmassojen läjitys sekä soraomonttuun, että purouoman täyttämiseen on voinut ja voi vaikuttaa pohjavesialueen veden laatuun heikentävästi. Täytetty ja putkitettu purouoma on pohjavesialueen ulkopuolella, mutta purkaa vetensä vedenottamon edustan vesistöalueelle.

Ruoppausmassojen läjitys ja hyödyntäminen

Ruoppausmassojen läjitys on esitetty hakemuksessa hyvin lyhyesti. Toisen ruoppauksen massoista suurin osa oli läjitetty vanhalle soranottoalueelle, joka myös sijaitsee kiinteistöllä 98-416-1-151. Hakemuksen mukaan suurin osa näistä massoista on jo levitetty Housunsuon alueen pelloille samalla kiinteistöllä. Sorakuoppaan läjitetyistä ruoppausmassoista on voinut olla vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun ja siten myös vaikutuksia alueen vedenottoon. Sorakuopassa sijaitsee pohjavesiputki, mutta josta ei ole tuoreita vedenlaatutietoja. Putkesta olisi hyvä ottaa pohjavesinäyte /näytteitä, joiden tuloksien perusteella voisi päättää jatkoseurannan tarpeesta.

Toisen ruoppauksen massoilla on tehty puron osan putkitus kiinteistöllä 98-416-1-151. Ilmoitetusta puron putkituksesta tulisi arvioida, että olisiko toimenpide vaatinut vesilain mukaista lupaa, jos kyse on purosta eikä pelkästä pelto-ojasta. Purolla vaikuttaa olevan melko suuri valuma-alue. Ilmakuvien perusteella purouomaa on reunustanut kasvillisuusvyöhyke, mutta joka on hävitetty ainakin vuoden 2022 ilmakuvassa yli 200 metrin matkalta. Puron täyttämisestä ruoppausmassoilla on voinut olla valumia takaisin Vesijärveen, jonne puro johtaa. Puron luontoarvoista ennen täyttöä ei ole esitetty tietoa.

Koska ruoppausmassoja on ollut paljon enemmän kuin ruoppausilmoituksissa on alun perin ilmoitettu, olisi ollut syytä arvioida läjityspaikkojen ja toimien mahdollisia ympäristövaikutuksia.

Selvyyden vuoksi ja hankkeiden kokonaisvaikutuksien arvioinnin vuoksi hakemuksessa olisi ollut hyvä esittää myös kolmannen ruoppausalueen tiedot.

Ehdotus

Esittelijä: Sameli Männistö, ympäristösihteeri

Valvontajaosto on tutustunut hakemusasiakirjoihin ja toteaa ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntonaan seuraavaa:

Jo toteutettujen ruoppauksien luvittaminen jälkikäteen on haasteellista ja jo aiheutuneisiin ympäristövaikutuksiin ei voi vaikuttaa. Ruoppauksia on perusteltu maisemoinnilla ja maiseman hoidolla. Ruopatulla vesialueella ei kuitenkaan esitetä olevan mitään erityistä käyttöä ja ne rajautuvat pitkälti viljelyihin peltoalueisiin, joten toimenpide vaikuttaa melko ylimitoitetulta. Kaava sallii Pykälistönmäen alueelle venevalkama- ja uimaranta-alueen, joka on kaavassa noin 60 m levyinen.

Ranta-alueiden ruoppaaminen ja vesikasvien poisto kolmessa eri ruoppauksessa viereisiltä alueilta on todennäköisesti aiheuttanut merkittävää ympäristövaikutusta

vähintään alueellisesti vesistön ekologiseen tilaan ja vedenlaatuun. Ruoppauksia on toteutettu kartalta arvioiden yli kilometrin matkalla. Kokonaisvaikutukset huomioiden myös alueen kolmannen ruoppauksen tiedot olisi hyvä sisällyttää lupahakemukseen.

Ruoppausmassojen läjitys pohjavesialueella sijaitsevalle soranottoalueelle on voinut vaikuttaa pohjavesialueen vedenlaatuun. Lisäksi puron putkittaminen ja täyttäminen ruoppausmassoilla kartalta arvioituna yli 200 m matkalta on voinut aiheuttaa ravinteiden valumista takaisin Vesijärveen. Putkitetun kohdan jälkeen matkaa järveen on karttatarkastelun perusteella noin 250 m. Lupaviranomaisen tulisi myös pohtia, olisiko puron putkittaminen vaatinut vesilain mukaista lupaa ja tarvittaessa sisällyttää toimenpide lupahakemukseen.

Lupahakemukseen tulisi pyytää täydennystä siltä osin, että pohjavesialueen pohjavesiputkesta otetaan näyte, jolla tutkitaan pohjaveden laatua. Lupapäätöksessä tulisi tarvittaessa tulokset huomioiden määrätä pohjaveden jatkoseurannasta. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja pohjaveden laadulla on vaikutusta yleiseen etuun siltä osin, kun läjityksillä on voinut olla vaikutusta vedenottamon veden laatuun. Vedenottamon vedenlaadussa on jo valmiiksi ollut ongelmia korkeiden rauta- ja mangaanipitoisuuksien vuoksi.

Lupakäsittelyssä tulisi myös antaa määräyksiä kasvillisuuden palauttamiseksi ranta-alueille ainakin joiltakin osin. Ruoppaukset ovat voineet tuhota uhanalaisten eliöiden levähdys- ja lisääntymispaikkoja (esim. viitasammakko, lummelampikorento ja täplälampikorento), koska niitä tiedetään esiintyneen alueella eikä ruoppauksia varten ole tehty mitään luontoselvityksiä.

Ranta-alueen vesikasvillisuus voi myös vaikuttaa peltoviljelyn mahdollisesti aiheuttamaan ravinnekuormitukseen pienentävästi ainakin kasvukaudella. Ilmastonmuutos lisää sääilmiöiden voimistumista ja esimerkiksi kuivuus ja rankkasadejaksot voivat lisätä ravinnekuormitusta viljellyiltä alueilta vesistöihin.

Tiedoksi

Lausunnon pyytäjä: Lupa- ja valvontavirasto, Tiedoksi: Hollolan kunnan kaavoitusviranomaisen

§ 36

Ilmoitusasiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Pihlaja-Kuhna, ympäristötarkastaja, mari.pihlaja-kuhna@hollola.fi
Sameli Männistö, ympäristösihteeri, sameli.mannisto@hollola.fi

Päätökset

- Lupa- ja valvontaviraston päätös 20.8.2026 (LVV-U/90712/2026): Kirjoverkkoperhosen rauhoitusmääräyksistä ja lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämis- ja hävittämiskiellosta poikkeaminen: kiinteistöt 98-452-3-63 ja 98-452-1-20, Hollola. Päätöksessä myönnettiin haettu lupa tietyin määräyksin.

Raportit

- Lupa- ja valvontaviraston tilaama raportti: Kanta- ja Päijät-Hämeen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimus vuonna 2025, tekijä Eurofins Ahma Oy, saapunut 22.6.2026 (Lupa- ja valvontaviraston julkaisuja 15/2026), sijainti sähköisenä <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-428-014-3>

Tiedoksi

Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 643/2026, 21.5.2026 koskien Laitisen yhteislupa-asiaa on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Laitinen kehityspäällikkö, Sameli Männistö ympäristösihteeri

Valvontajaosto merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

Tiedoksi

-

§ 37

Ajankohtaiset asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Sameli Männistö, ympäristösihteeri, sameli.mannisto@hollola.fi

Salpakankaan entisellä jätevedenpuhdistamolla 20.5.-29.7.2026 tapahtunut jätevesien ylivuoto.

- Tiedote 21.8.2026, jätevesien ylivuodon vesistövaikutuksista on saatu tutkimustuloksia: <https://hollola.fi/ajankohtaista/uutiset/jatevesien-ylivuodon-vesistovaikutuksista-on-saatu-tutkimustuloksia/>

Tiedoksi

-